JONGEREN ALS STAKEHOLDER PRESENTEERT

JONGERENPARTICIPATIE HET ONDERZOEK

ZO BRENGEN WE JONGERENPARTICIPATIE EN ERVARINGSDESKUNDIGHEID IN DE PRAKTIJK!

Steeds meer professionals doen hun best om de stem van jongeren in de zorg te vergroten. Het is namelijk gebleken dat het inzetten van jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid in sectoren als de jeugdhulp en het onderwijs een positief effect heeft. Maar hoe doe je dat eigenlijk op een effectieve en duurzame manier? Jongeren Als Stakeholder, een project van StroomOp, liet onderzoek doen en brengt een een aantal essentiële tips in kaart!

“Transparantie is belangrijk om te voorkomen dat jongeren teleurgesteld zijn: 'we dachten dat we hier iets op konden doen, we hebben informatie gegeven en toen is er niks mee gebeurd.'” Aan het woord is een beleidsmedewerker van het ministerie van VWS. Bij de overheidsinstantie staat jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid hoog op de agenda en daarom klopte Stichting Alexander er op de deur om te horen hoe je dat volgens hen het beste in kunt zetten.

INTERVIEWS MET BELANGRIJKE PIONIERS

Dat deed Stichting Alexander op verzoek van Jongeren Als Stakeholder. De organisatie sprak met een groep belangrijke pioniers op het gebied van jongerenparticipatie en jongeren met ervaring in de jeugdhulp over hoe jongeren meer invloed kunnen uitoefenen. De belangrijkste conclusie? Dat als je het jongeren vraagt, participatie helemaal niet zo ingewikkeld hoeft te zijn. Als je als professional geïnteresseerd en oprecht bent, blijft vragen wat de jongere nodig heeft en een veilige omgeving creëert, ben je al heel ver. Maar het allerbelangrijkste: gewoon doen. “Als je niet weet waar je moet beginnen, moet je gewoon beginnen”, zegt de beleidsmedewerker van VWS. “Dus begin gewoon door te vragen aan de jongere waar je moet beginnen.”

BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN UIT HET ONDERZOEK

1. NEEM JONGEREN SERIEUS
Veel jongeren hebben in het verleden de boodschap meegekregen dat ze minderwaardig zijn of dat er toch niet naar hen geluisterd wordt. Als je ze gelijkwaardig wilt laten participeren, dan is het van belang ze hun waarde terug te geven. Dat doe je door ze serieus te nemen en ze verantwoordelijkheid te geven.

2. LAAT IETS VAN JEZELF ZIEN
Als je aan jongeren vraagt wie het verschil heeft gemaakt in hun traject, dan zijn dat vaak de professionals die iets persoonlijks delen. Het is dus belangrijk dat je je kwetsbaar opstelt en laat zien dat je ook maar een mens bent, met je eigen onzekerheden en obstakels in het leven.

3. BLIJF VRAGEN STELLEN
Betrek jongeren van begin tot eind bij het traject en probeer ze uit te dagen in het meedenken over redelijke oplossingen. Als je ze daarover laat meepraten, krijg je een dialoog waaruit meer begrip en inzicht komt.

4. FACILITEER PARTICIPATIE
Te vaak wordt de verantwoordelijkheid van participatie naar jongeren verschoven, maar het is juist de taak van de organisaties om participatie structureel te faciliteren en daar tijd en geld voor vrij te maken.

STICHTING ALEXANDER

5. SLUIT AAN BIJ DE CONTEXT VAN JONGEREN
Zoek naar vormen van contact die bij de voorkeur van de jongere aansluiten, zoals een rondje wandelen in plaats van zitten in de behandelkamer. Door op een passende manier die aansluit bij de jongere met ze om te gaan, kun je samen meer bereiken.

6. MATCH JE TAALGEBRUIK
Let op je taalgebruik wanneer je met jongeren in gesprek bent. Jongeren vinden het fijn als je suggesties geeft zoals 'je kunt' in plaats van 'je moet'. Zeg verder niet dat je iets snapt of herkent, wanneer je er zelf geen ervaring mee hebt.

7. GEEF VERTROUWEN EN WEES BETROUWBAAR
Professionals zien jongeren het meest groeien als je ze vertrouwen geeft. Geef ze dat dan ook. Pas als het vertrouwen er is, voelen jongeren een veilige omgeving waarin ze vrijuit kunnen spreken.

8. WERK SAMEN EN MAAK JONGEREN MEDE-EIGENAAR VAN HUN PROCES
Als professional kun je jongeren mede-eigenaar van hun proces maken door samen een behandelplan op te stellen. Bespreek welke doelen ze willen behalen en kijk wat past bij de jongere en zijn of haar kwaliteiten. Laat de ideeën vanuit de jongere komen.

9. ZIE ERVARINGSKENNIS ALS GELIJKWAARDIGE KENNISBRON
In de praktijk- en onderzoekskennis ontbreekt het vaak nog aan ervaringskennis. Neem daarom de stem van de jongere net zo serieus als de stem van de professional of wetenschappelijk onderzoek.

10. TRANSPARANTIE
Participatie begint bij openheid en transparantie. Zorg daarom voor duidelijkheid door te laten weten waarop jongeren invloed kunnen uitoefenen en waarop niet, wat er met hun input wordt gedaan en waarom deze wel of niet wordt gebruikt.

Lees hier het onderzoeksrapport

HIGHLIGHTS

1. Onderzoek naar voorwaarden voor goede jongerenparticipatie
2. Gebaseerd op interviews met professionals en jongeren
3. Uitgevoerd door Stichting Alexander
4. Tien belangrijke aanbevelingen als conclusie
5. Basis voor netwerktraining voor professionals
6. Download nu het onderzoek!

PLANNEN VOOR 2022

Het participatieonderzoek biedt uitstekende inzichten. Daarom is het de basis voor de train-de-trainer-tour, een netwerkcursus die professionals en beleidsmakers laat zien hoe de samenwerking met jongeren eruit kan zien, welke handvatten ze ter beschikking hebben, hoe ze draagvlak binnen de organisatie kunnen vergroten, welke kansen er zijn en hoe ze met dilemma's moeten omgaan. De cursus start in 2022.

CONTACT

Heeft u interesse in dit onderzoek? Of wilt u meer informatie over de tour of het project Jongeren Als Stakeholder? Neem dan contact op met Mohini Awadhpersad en Hellen Houterman, projectleiders Jongeren als stakeholder:

mawadhpersad@gmail.com en
hellenhouterman@gmail.com

'ALS JE NIET WEET WAAR JE MOET BEGINNEN, MOET JE GEWOON BEGINNEN!'
- beleidsmedewerker van VWS